

Festival
održivog
življenja 2025.
veganmania

~~~~~
Moje srce bira veganstvo

ZEGEVEGE

Program Festivala

Petak, 5. 9.	Subota, 6. 9.	Nedjelja, 7. 9.
13:30 – 13:45 dr. med. vet. Tatjana Zajec – O životinjama, veganstvu i alpinizmu 14:00 nagradni kviz dm-a 16:30 – 16:45 Luka Savić – Budućnost je u kaktusu, jabuci i miceliju, a ne u klaonici 17:00 – 17:15 Suzana Bedić – Aktivizam za životinje u Hrvatskoj i inicijativa WTF 17:30 – 17:45 univ. bacc. biol. Nikolina Kanjer (<i>Cruelty Free Biologist</i>) – Vodič za <i>cruelty-free</i> život 18:00 – 18:15 Ivana Surjan Mitrović (Mama Veganka) – Priče mame veganke 18:30 – 18:45 Petar Ižaković (Udruga Pobjede) – Suosjećanje kao temelj promjene 19:30 – 19:45 Tin Rudnički – Kultivirano meso je hrana budućnosti	14:30 – 15:00 Dragan Šurlan – <i>Feel-Good Vegan Life</i> 15:00 nagradni kviz dm-a 16:30 – 16:45 Ana Špac – Prednosti biljnih proteina u sportu 17:00 – 17:15 Kruno Pekas (Vrtlar Kruno) – Zaštita oprašivača u gradu, vrtu i na balkonu 17:30 – 17:45 dr. sc. Suzana Marjanić – Zooživoti: antrozooologija i kritika kapitalocena 18:00 – 18:30 Damjanka Terstenjak (Socijalna zadruga Humana Nova) – Kreativno recikliranje 19:00 – 19:15 Sanja Bilas – Veganska kuharica iz Istre 19:30 – 19:45 Mirna Herman (Prava šapa) – Korak po korak do skloništa za mačke 20:00 Izvedba indijskog klasičnog plesa – <i>Kuchipudi</i>	10:00 – 10:45 Robert Franciszty – <i>FLEISCHMASCHINE</i>: Čajanka kod Ludog Šeširdžije (performans i razgovor s umjetnikom) 11:00 – 11:30 Maja Ljubas i Iva Janeš – Zeleni život vege mama 12:00 – 12:30 Ana Štefulj i Bojan Kuljić – Biljno gorivo za sportske uspjehe 13:00 – 13:15 Luka Savić – Horror mliječne industrije 13:15 – 13:30 Radomir Ostojić – Moj put do veganstva 15:00 nagradni kviz dm-a

Kako pomoći i životinjama i Prijateljima životinja?

Biti borac za prava životinja i održivo življenje nije nimalo lak životni odabir. Kada smo prije 24 godine osnovali udrugu, bilo nas je malo, ali imali smo volju i upornost da stvorimo pozitivne promjene.

Naš rad, brojne akcije, peticije i druge aktivnosti utjecali su na podizanje svijesti, a velik broj zakonskih promjena za životinje rezultat je predanog angažmana naših članova.

Molimo vas da podržite naš neprofitni rad za opće dobro:

- ispunite prijavnicu za članstvo (ako već niste) i uplatite godišnju članarinu od 16 eura na IBAN HR9424020061500072878, ostvarite razne popuste
- donirajte uslugu, robu ili novac
- ako ste obrt ili tvrtka, postanite pravni član
- odaberite neki od artikala s porukama
- predbilježite se na *newsletter* Animalist
- volontirajte i širite informacije o našem radu.

Dijelite s nama uspjehe, stvarajte s nama povijesne promjene, spašavajte s nama živote. Saznajte više na **prijatelji-zivotinja.hr**.

Odaberite odlične proizvode i usluge koji nam pomažu:

→ Od svakog proizvoda Nutmaz 100 % Lješnjak i Nutmaz Choco 0,13 eura ide Prijateljima životinja.

→ Od svakog prodanog primjerka knjige „Te divne životinje” i „Kako postati vegan” 0,66 eura ide Prijateljima životinja.

→ Od svake Annapurnine Stellite kobasice 0,13 eura ide Prijateljima životinja.

Ne propusti Marš za životinje

Ove godine stotine ljudi marširalo je središtem Zagreba za životinje. Ponosno su se orile parole i nosili transparenti, atmosfera je bila pozitivna, a druženje i klopa na kraju Marša za životinje cijeli su događaj upotpunili i učinili nezaboravnim.

Svatko od nas važan je glas za životinje. Stoga te pozivamo da nam se pridružiš 11. travnja 2026. kako bismo se okupili u još većem broju.

Slavonka i veganka Bernarda Bobovečki zaštitno lice ZeGeVege festivala 2025.

Talentirana glazbenica **Bernarda Bobovečki** zaštitno je lice kampanje „**Moje srce bira veganstvo**“, kojom poziva na suosjećanje prema životinjama i odabir biljne prehrane. Poznata po moćnom glasu i karizmi, Bernarda ovim potezom pokazuje svoju predanost pravima životinja i veganskom načinu života.

„Često me pitaju kako mogu biti veganka ako sam podrijetlom iz Slavonije. Upravo odrastanje na ovim prostorima zaslužno je za moje dugogodišnje veganstvo. Još kao dijete svjedočila sam kolinju i svemu što prati taj nemoralni, nasilni i sramotni čin. Tradicija može biti lijepa, ali ne ako je tradicija patnje i slavlje smrti. Svako vaše najdraže jelo može se složiti i u biljnoj verziji zbog koje nitko neće izgubiti život, a pritom ćete možda spasiti i svoj“, poručuje Bernarda.

Bernarda Bobovečki i Kokoš Anel
s Farmice pozivaju na **17. ZeGeVege**
festival 5.- 7. rujna 2025.

MOJE SRCE BIRA VEGANSTVO

Make up: BN beauty, Frizura: Studio L.A.,
Foto: Jelena Rašić

Zašto vegan- stvo?

1. Zbog životinja

Sve životinje imaju pravo na život a da ih ljudi ne iskorištavaju. Ako želite učiniti nešto dobro za životinje, promijenite svoju prehranu! Ako prestanete konzumirati životinje i namirnice životinjskoga podrijetla, pomažete zaustaviti veliku okrutnost i nepravdu.

Zbog naše prehrane godišnje stradava više od 90 milijarda životinja koje ljudi uzgajaju radi mesa, jaja i mliječnih proizvoda.

Unatoč mišljenju da mlijeko i jaja ne ubijaju životinje, ljudi nemilosrdno ubijaju krave i kokoši kada počne opadati njihova proizvodnja mlijeka i jaja, bez obzira na to uzgajaju li ih na industrijskim farmama ili na selu. Telad odmah oduzimaju od majki kako ne bi trošila mlijeko, dok muške piliće u proizvodnji jaja ubijaju jer nikada neće nositi jaja, što pokazuje okrutnost koja se skriva iza svakodnevnih proizvoda.

2. Zbog okoliša

Proizvodnja hrane za stoku troši ogromne količine zemljišta, vode i energije, dok je za biljne namirnice potrebno znatno manje resursa. Osim toga, stočarstvo je jedan od glavnih uzroka krčenja šuma i gubitka bioraznolikosti u svijetu.

Od ukupnog poljoprivrednog zemljišta, 80 % koristi se ili za stočarstvo ili za uzgoj usjeva kojima se hrani stoka.

Ako bi cijeli svijet prešao na vegansku prehranu, emisije CO₂ do 2100. godine pale bi za 68 %.

Za proizvodnju 1 kg govedine troši se 15 000 litara vode.

Sveučilište u Hong Kongu i Sveučilište u Exeteru utvrdili su da proizvodnja mesa doprinosi oko 75 000 smrtni povezanih sa zagađenjem u Kini svake godine.

Više informacija u vodiču
(R)evolucija mesa.

3. Zbog zdravlja

Raznolika veganska prehrana osigurava sve hranjive sastojke potrebne za dobro zdravlje.

Istraživanja su pokazala da je dobro uravnotežena veganska prehrana općenito zdravija od one koja uključuje meso pa i vegetarijanske, tako da će prelazak na veganstvo zasigurno donijeti zdravstvene koristi, a može pomoći i u prevenciji i liječenju određenih bolesti.

NAMIRNICE BILJNOG PODRIJETLA

Kada se želi dobiti okusna zamjena za namirnice životinjskog podrijetla, one se lako mogu zamijeniti namirnicama biljnog podrijetla.

Mlijeka

Biljna mlijeka poput sojinog, rižinog, bademovog, zobenog i kokosovog raznih okusa i gustoće. Ima ih i s okusom čokolade i vanilije. Ima ih i u prahu. Koristite ih na bilo koji način na koji biste koristili životinjska. Eksperimentirajte sa svim vrstama i saznajte koje vam se sviđa i za što vam koje odgovara.

Sir

Postoje topljeni veganski sirevi i oni koji okusom oponašaju sireve poput parmezana, *gaude* i slično. Dostupni su i razni sirni namazi. Također, tofu je sir od soje – može biti svjež i dimljeni, u više varijanti mekoće i s dodatkom povrća ili začina. U raznim burecima i piroškama koristi se jogurt od soje koji nakon pečenja okusom i izgledom imitira svjež sir.

Jaja

Umjesto kajgane, izmiješajte tofu s crnom soli (koja je okusna zamjena za jaja), lukom, gljivama, kurkumom, delikatesnim pivskim kvascem ili nečim drugim, prema želji. Pri pohanju, jaja zamijenite smjesom brašna i vode ili biljnim vrhnjem.

U kruhovima, kolačima i mafinima jaja zamijenite s: 1 jaje = 1 žlica fino mljevenih lanenih sjemenki pomiješanih s 3 žlice vode; ostaviti smjesu da se zgusne. Za kolače najjednostavnija i najjeftinija zamjena za jaja najčešće je obično biljno ulje. Dobra smjesa za povezivanje komponenata u kolaču, koji trebaju biti masniji i teži, je i maslac od kikirikija, sezama i sl. Možete koristiti i *'aquafaba'*, vodu preostalu nakon kuhanja slanutka ili iz konzerve slanutka. Na tržištu postoje i gotove zamjene za jaja za kolače.

U veganskim burgerima i popečcima jaja zamijenite s:
1 jaje = 2 – 3 žlice izgnječenog običnog ili slatkog krumpira ili s 2 – 3 žlice brašna.

Jogurt

Razne vrste jogurta od soje i drugi biljni jogurti, obični i voćni.

NAMIRNICE BILJNOG PODRIJETLA

Kada se želi dobiti okusna zamjena za namirnice životinjskog podrijetla, one se lako mogu zamijeniti namirnicama biljnog podrijetla.

Postoji mnogo vrsta čokolada, keksa i slatkiša koji ne sadrže mlijeko ili neke druge sastojke životinjskog podrijetla.

U trgovinama su dostupne razne biljne kobasice, salame, ćevapčići i hrenovke na bazi soje, pšenice (sejtana) i drugih vrsta žitarica, mahunarki i povrća. Postoje dimljene, pikantne, narezane itd.

Možete ih, naravno, napraviti i sami prema raznim internetskim receptima.

Mnoge vrste gotovih i polugotovih smjesa za hamburgere, ćevape, pljeskavice i punjenje sarmi. Jednostavno napravite i sami od žitarica, mljevenih mahunarki te ljuspica od žitarica, soje ili raznih ljuspica od teksturirane soje.

Postoje i gotovi smrznuti burgeri koji svojim okusom, mirisom i strukturom imitiraju burger od životinjskoga mesa, pa čak i „krvare“.

Najčešće su na bazi graška i opravdani su hit na tržištu. Među najpoznatijima je *Beyond burger*; no sada mnoge slične vrste nude i Spar, Metro, Kaufland, Lidl i drugi. Ima ih i u obliku kobasica i mljevenog mesa.

Za umake od vrhnja ili sira mogu se koristiti biljna vrhnja i veganski sirevi otopljeni u vrhnju. Postoje i razni gotovi umaci od povrća.

Majoneza bez jaja na bazi ulja, koja je po okusu identična majonezi koja sadrži jaja, te razni namazi na bazi soje, tzv. tofunaze. Majonezu možete napraviti i sami.

Čokolada

Kobasice i salame

Hamburger

Umaci

Majoneza

Vege izazov?

Samo 30 dana! Toliko je dovoljno da otkriješ koliko biljna prehrana može biti ukusna, raznolika i prijateljska prema životinjama i planetu.

Uz besplatnu prijavu dobivaš:

svakodnevne recepte i ideje za jednostavna i ukusna jela

praktične savjete kako zamijeniti meso, mlijeko i jaja

inspirativne članke i činjenice koje će ti pomoći da ostaneš motiviran/a

Možda ćeš otkriti nove omiljene okuse, naučiti nešto novo o prehrani i pritom napraviti nešto dobro za sebe, životinje i okoliš.

Prijavi se besplatno i kreni u svoju malu, ali važnu promjenu, jer svaki zalogaj čini razliku!
veganopolis.net/
[veganski-izazov](#)

V-Label – ključ sigurnosti i uspjeha

Vjerujemo da ste u trgovini naišli na proizvode sa žuto-zelenom oznakom „vegan“. Takvi proizvodi namijenjeni su veganima, vegetarijancima, entuzijastima zdrave prehrane, kao i svima ostalima, neovisno o načinu prehrane.

Proizvodi s oznakom V-Label ulijevaju povjerenje i privlačni su upravo zbog jamstva da su isključivo biljnoga podrijetla. Trenutačno, u svijetu više od 4800 tvrtki i više od 70 000 proizvoda nosi ovu oznaku.

Veganska oznaka V-Label dodjeljuje se u Europi već više od 30 godina proizvodima koji ne sadrže sastojke životinjskog podrijetla.

Proizvođačima pomaže tako što njihove proizvode čini prepoznatljivima i kupci će rado odabirati upravo njihove proizvode. Udruga Prijatelji životinja zastupnik je oznake V-Label u Hrvatskoj, a neki od ponosnih nositelja ovog certifikata su: **Spar, dm, Zvijezda, Podravka, Kraš, Anamaria Company, Vindija, Sana delikatese, Pan-pek, Koestlin** i brojni drugi.

Ako i sami imate proizvod bez sastojaka životinjskog podrijetla i voljeli biste ga označiti oznakom V-Label, javite nam se ispunjavanjem obrasca putem linka **v-label.com/hr/zatrazite-certifikat**.

VEGAN

VEGAN

VEGAN

Izvrnuta torta s jabukama

<i>25 g</i>	margarina
<i>pola žličice</i>	cimeta
<i>3</i>	slatke jabuke
<i>85 g + 110 g</i>	smeđeg šećera
<i>180 g</i>	glatkog brašna
<i>1 žličica</i>	sode bikarbone
<i>80 ml</i>	ulja
<i>1 žličica</i>	oceta
<i>170 ml</i>	vode
<i>85 g</i>	grubo nasjeckanih oraha

Obložiti kalup za tortu papirom za pečenje.

Otopiti 85 g šećera u margarinu i umiješati cimet. Smjesu izliti u okrugli kalup za tortu.

Na to poredati narezane dvije jabuke i posložiti ih u krug pa malo utisnuti u sirup da se bolje vide nakon pečenja.

U zdjeli pomiješati brašno, 110 g šećera i sodu bikarbonu. U posebnoj zdjeli pomiješati ulje, vodu i ocat. U to dodati netom naribanu jabuku pa pomiješati suhe sastojke s mokrima. Umiješati oraha u smjesu i njome prelići jabuke.

Peći 30 minuta na 180 °C. Čačalicom provjeriti je li tijesto pečeno. Ostaviti kolač da se hladi 5 minuta prije nego što ga izvrnete.

Priprema, stiliziranje hrane i fotografija:
Ana Mihalčić Perica

Ostale recepte iz kuharice *Biraj biljno, jedi fino*, pogledajte skeniranjem **QR koda** ili na **prijatelji-zivotinja.hr**.

Veganski burek sa „sirom”

<i>paket</i>	kora za pite i savijače
<i>800 g</i>	biljna jogurta
<i>100 ml</i>	ulja
<i>150 ml</i>	mineralne vode
<i>prstohvat</i>	sode bikarbone
<i>2 žličice</i>	sol
<i>5 ml</i>	ulja
<i>5 ml</i>	vode

Promiješajte ulje i vodu.

Upaliti pećnicu na 180 °C da se zagrije. Sve navedene sastojke, osim kora i mješavine ulja i vode (zadnja dva sastojka), promiješati u zdjeli.

U nauljenu posudu za pečenje staviti dvije kore i dodatne dvije kore izdvojiti od ostalih za vrh bureka.

Jednu po jednu koru stavljati u zdjelu s tekućim sastojcima i dobro ih namočiti u smjesu. Paziti da svaka kora bude dobro namočena.

Kada iskoristite sve kore, istresti sve skupa u kalup za pečenje. Na vrh staviti dvije kore i premazati mješavinom ulja i vode.

Peći burek dok gornja kora ne dobije zlatnosmečkastu boju (35 – 45 min). Paziti da se ne prepeče.

Autorica: Renata Jerinić

Priprema, stiliziranje hrane i fotografija:
Lana Komušanac i Goran Galović

*Ovaj recept može se obogatiti raznim sastojcima kao npr: špinatom, blitvom, gljivama, češnjakom, tikvicama, tofuom i drugim sastojcima.

Ostale recepte iz kuharice *Biljna mlijeka osvajaju svijet* pogledajte skeniranjem **QR koda** ili na **prijatelji-zivotinja.hr**.

SPAR
veggie

GLAVNO JELO
Veggie Couscous
orijentalni

PREDJELO
Namaz Veggie

DESSERT
Sladoledi
SPAR VEGGIE
Nougat,
Kikiriki i
Vanilija

RUČAAAK...
za vegane
i sve ostale!

GLAVNO JELO
Faširanci BIO VEGGIE
od povrća i VEGGIE
kobasice za pečenje

www.spar.hr

EKSKLUZIVNO NA
PRODAJNIM MJESTIMA

SPAR
INTERSPAR

Pridružite
nam se na
Facebooku

Održivo življenje i prehrana

Održivo življenje znači koristiti resurse tako da ne ugrožavamo okoliš, životinje i druge ljude. Takav način života osigurava zdravlje, bioraznolikost i miran suživot na planetu.

Održiv život podrazumijeva biljnu prehranu, korištenje proizvoda bez životinjskih sastojaka i testiranja, odijevanje u neživotinjske materijale, udomljavanje umjesto kupnje životinja te štedljivo postupanje s energijom i resursima.

Veganstvo je najjači oblik održivog življenja - zdravo je, štiti planet, pošteđuje životinje i vrlo je ukusno. Raznolika veganska prehrana osigurava sve potrebne hranjive tvari, uz dodatak vitamina B12, a istraživanja potvrđuju da može biti zdravija od klasične zapadnjačke.

Uzgoj životinja za hranu troši goleme količine tla, vode i hrane, uzrokuje klimatske promjene i uništava oceane i šume, dok biljna prehrana koristi daleko manje resursa.

Ne kupujući meso, mlijeko i jaja, pokazujemo suosjećanje i činimo svijet boljim mjestom za sve.

#bašja

Spremno za preuzimanje već za **60 min!**

Express yourself.

Uz praktično ekspresno preuzimanje.

Uslugu jednostavno naručite online, na dm.hr ili u aplikaciji Moj dm i preuzmite svoju narudžbu u željenoj dm prodavaonici već za 60 minuta.

Moj dm
aplikacija

online shop

e-račun

dmLIVE

TU SAM ČOVJEK
TU KUPIJEM

Pridruži se pokretu WTF!

We The Free (WTF) trenutačno je najbrže rastuća svjetska inicijativa za prava životinja i veganski aktivizam. S podružnicama diljem svijeta okuplja ljude koji žele mijenjati društvo nabolje.

Kroz mirne i edukativne ulične akcije, poput **Filmskog izazova**, članovi WTF-a prolaznicima približavaju stvarnost života životinja i potiču ih na prelazak na biljnu prehranu. Članovima su dostupne i edukacije o uspješnom zagovaranju veganstva.

Zagrebačku podružnicu vodi Suzana Bedić, a aktivisti blisko surađuju s inicijativom VEGAN THUGZ i udrugom Prijatelji životinja. Zajedno su organizirali niz akcija i kampanja uključujući donacije za veganske plakate i promociju *web*-stranice o veganstvu.

WTF okuplja ljude koji vjeruju da životinje zaslužuju slobodu.

Pridružite se i vi ako želite biti dio globalnog pokreta i primati obavijesti o nadolazećim aktivističkim događajima u Zagrebu!

Kontakt: suzana@prijatelji-zivotinja.hr

NORSAN

Omega-3 specijalisti iz Norveške

NORSAN Omega-3 Vegan olje

- ✓ 100 % vegansko ulje algi
- ✓ Bogato EPA i DHA
- ✓ 2.000 mg Omega-3 i 800 IU vitamina D3 u dnevnoj dozi ulja – 1 čajna žličica
- ✓ Održiv i ekološki prihvatljiv proizvodni proces

Više na norsan.hr/omega-3-vegan-produkti/ i ZeGeVege.sajmu 6.9.2025

hrskava granola
ukusni namazi
100% prirodno
100% veganski

Crunch
you!

Tražimo hitne izmjene Zakona o eksplozivnim tvarima!

Svake godine ljudi, životinje i imovina stradavaju zbog izijvljavanja pirotehnikom. „Bombardiranje“ traje cijeli prosinac, često i u dane kad se ništa ne slavi. Zato smo pokrenuli peticiju za hitne izmjene Zakona o eksplozivnim tvarima i prometu oružja, koju je već potpisalo 40 000 građana. **Molimo sve da potpišu peticiju na prijatelji-zivotinja.hr.**

Tražimo:

Potpunu zabranu sve bučne pirotehlike, koja je po snazi jednaka ili čak bučnija od već zabranjenih petardi i redenika.

Prodaju dopuštene pirotehlike samo od 29. do 31. prosinca.

Zabranu pucanja u dane kada se ništa ne slavi.

Dopuštanje svjetlosne pirotehlike isključivo na dva sata oko ponoći u novogodišnjoj noći, kao i zabranu reklamiranja pirotehlike i njezine prodaje u trgovinama mješovitom robom.

Ograničavanje broja vatrometa godišnje i zabranu korištenja pirotehlike u blizini ustanova gdje bi mogla naštetiti ljudima ili životinjama.

Štraparijade su i sada ilegalne

i na njima je nemoguće izbjeći patnju životinja. Kako bi se postigla učinkovita zaštita konja, nužno je izriječom zakonski zabraniti štraparijade. Peticija za zabranu štraparijade može se potpisati na **prijatelji-zivotinja.hr**. Posjetite i naš kanal na YouTubeu za više informacija: [youtube.com/afcroatia](https://www.youtube.com/afcroatia).

Zabrana štraparijada zbog zlostavljanja konja

Udruga Prijatelji životinja traži izričitu zakonsku zabranu štraparijada, sramotnih događanja na kojima su konji prisiljeni vući trupce teške i više od dvije tone, a sve radi ostvarivanja ilegalne zarade kroz kladenje i povećanje cijene pobjedničkih konja.

Agresija prema konjima prisutna je već u štalama, gdje konje batinaju kao dio treninga, a nerijetko ih tuku bičem i na samim događanjima te ih povlače za žvale uzrokujući im bol.

Zbog straha usađenog tijekom „treninga“, konji povuku trupac već na samo podizanje ruke ili povik. Zakon o zaštiti životinja zabranjuje korištenje životinja tako da ih se prisiljava na ponašanje koje kod njih izaziva bol, patnju, ozljede ili smrt. Zabranjuje i korištenje konja za izvlačenje trupaca iz šuma i iznošenje ogrjevnog drva, osim u teško pristupačnim područjima. Time se, bez iznimke, zabranjuje i bilo kakvo korištenje kopitara na štraparijadama, ali i za treniranje u povlačenju trupaca prije štraparijada.

Kada profit nadmaši život: ekološka katastrofa kod Kupe

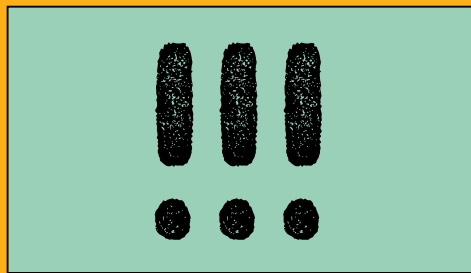
U Sisačko-moslavačkoj županiji dvije kompanije, MHP i PCC, planiraju izgradnju čak 18 postrojenja za tov, klanje i preradu peradi te goleme farme jaja. Iako čine jedan integrirani kompleks, projekti su prijavljivani odvojeno kako bi se izbjegla cjelovita procjena razornog utjecaja na okoliš i zdravlje ljudi!

Samo jedno postrojenje dnevno bi klalo 420 000 pilića (620 tona mesa), a godišnje čak 82 milijuna – broj jednak stanovništvu Njemačke. Smješten tek 35 m od kuća i manje od kilometra od Kupe, pogon bi proizvodio 122 tone otpada i 4000 m3 otpadnih voda dnevno, uz neprekidnu buku, smrad i svjetlosno onečišćenje. Zamislite što znači 18 takvih megaprojekata u županiji!

Onečišćenje otpadnim vodama dovelo bi do „mrtvih zona“ u rijekama.

Osim ekološke prijetnje, iz studija je vidljiva i patnja životinja: transport i boravak u skućenim kavezima, bolno vješanje naglavačke, nesigurno omamljivanje elektrošokom i klanje dok su još pri svijesti.

Europski parlament izglasao povijesne standarde zaštite kućnih ljubimaca

Europski parlament donio je rezoluciju s paketom mjera za zaštitu kućnih ljubimaca i suzbijanje napuštanja i ilegalne trgovine u EU-u, koje bi trebale postati obaveza svih članica do kraja 2025.

Predlaže obavezno mikročipiranje i registraciju svih pasa i mačaka, zabranu njihove prodaje u trgovinama, zabranu parenja u srodstvu i uzgoja životinja s ekstremnim, štetnim tjelesnim osobinama te uvođenje Pozitivne liste.

Uzgoj deformiranih pasmina

Mopsi, buldozi, pekinezeri, škotski fold i perzijske mačke popularni su zbog

izgleda, no uzgoj deformiranih životinja uzrokuje **kronične poteškoće s disanjem, srcem, zglobovima, očima, čeljusti i kožom**. Zbog deformacija i parenja u srodstvu, mnogi se mogu razmnožavati samo umjetnom oplodnjom i rađati carskim rezom. Brahicefalični sindrom uzrokuje otežano disanje, osobito pri naporu i vrućini. Nesretne životinje ne mogu obavljati osnovne životne funkcije – disanje, hranjenje i razmnožavanje.

Udruga Prijatelji životinja nastavlja tražiti zakonsku zabranu uzgoja ovakvih pasmina i poziva građane na udomljavanje, a ne kupnju.

Mikročipiranje mačaka

U Hrvatskoj je mikročipiranje obavezno samo za pse, a udruga Prijatelji životinja godinama traži isto

za mačke. **Mikročip olakšava vraćanje izgubljene životinje skrbniku** i omogućava sankcioniranje onih koji ih napuštaju.

Pozitivna lista kućnih ljubimaca

Udruga Prijatelji životinja od 2015. traži uvođenje tzv. Pozitivne liste – popisa životinjskih vrsta koje se smiju držati kao kućni ljubimci, temeljenog na jasnim znanstvenim i etičkim kriterijima. Iako je bila uvrštena u radnu verziju Zakona o zaštiti životinja 2017., izbačena je iz konačnog teksta, pa Hrvatska i dalje nema nikakvu regulativu trgovine egzotičnim životinjama.

Pozitivna lista, koja je već na snazi u više europskih država, omogućava učinkovitu kontrolu trgovine, sprječava krijumčarenje i nelegalni uvoz te povećava zaštitu ljudi, životinja i okoliša.

U našoj državi i dalje se u oglasnicima prodaju egzotične i divlje životinje, a **pojedinci u domovima drže tigrove, pitone i druge opasne vrste**. No Hrvatska nema ni utočišta ni veterinare specijalizirane za egzotične životinje. Mnoge životinje u zatočeništvu pate jer im se potrebe ne mogu zadovoljiti. **Potencijalno invazivne vrste mogu pobjeći ili biti namjerno puštene i ugroziti domaće divlje životinje**. Postoji i opasnost od prijenosa zoonoza i prijetnje javnom zdravlju i sigurnosti. Životinje pod stresom mogu napasti i ozlijediti svoje skrbnike. Zato je nužno da EU, a s njom i Hrvatska, uvede Pozitivnu listu kao najučinkovitiji način reguliranja trgovine egzotičnim kućnim ljubimcima. Više se može saznati na prijatelji-zivotinja.hr.

Zabranom pridnenih koća do oporavaka Jadrana

Od 50 do 80 % europskog kontinentalnog pojasa redovito je ugroženo pridnenim kočarenjem, uz veliko uzurpiranje mora poput Jadranskog mora, Sjevernog mora ili zapadnog dijela Baltičkog mora, obično uz obalna područja.

Jadransko more jedno je od najviše pogođenih; čak 80 % dna uništeno je pridnenim kočarenjem!

Mnogi znanstvenici i morski biolozi nakon dugogodišnjih temeljitih istraživanja i uznemirujućih podataka izvještavaju o devastirajućem utjecaju pridnenih koća na morski ekosustav. Kočarenje po dnu osiromašuje riblja podvodna naselja, odstranjuje morsku travu, devastira koraljne grebene i staništa morskih životinja, ispušta istu količinu ugljičnog dioksida kao cijela zrakoplovna

industrija, uzrokuje kiselost mora, utječe na globalno zatopljenje, zagađuje planet, mijenja klimu i svakodnevno ubija stotine tisuća morskih životinja od kojih su mnoge ugrožene i pred izumiranjem.

Prema istraživanju Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) Europske komisije, u Sredozemlju je u posljednjih 50 godina izgubljeno 41 % morskih sisavaca i 34 % ukupne količine riba. Od toga su najveći gubici zabilježeni u Jadranskom moru s gubitkom od 50 %.

Prijatelji životinja pokrenuli su peticiju za zabranu pridnenih koća kako bi skupili što više potpisa građana koji se zalažu za ukidanje ove okrutne i razorne ribolovne metode, koja iza sebe ostavlja pustoš i golemu štetu.

Pogledajte filmove *Seaspiracy*, *Cowspiracy* i *Christspiracy*.

Peticija:

zabranimo-koce.net

Bez mirisa · Tih rad · Eco-friendly

Ništa ne bacaš.
Sve vraćaš prirodi.

Električni kućni
komposter za urbani
zero waste život.

Reencle

SKENIRAJ

Organizatori:

www.prijatelji-zivotinja.hr

Generalni sponzor:

Pokrovitelji:

Predsjednik Republike Hrvatske - Zoran Milanović, Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, Grad Zagreb, Turistička zajednica Grada Zagreba i Agencija za poljoprivredu i hranu.

Tisak:

Sponzori:

Sponzor izlagač:

Ovaj je dokument izrađen uz finansijsku podršku Grada Zagreba. Sadržaj ovog dokumenta u isključivoj je odgovornosti Prijatelja životinja i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Grada Zagreba.

Medijski pokrovitelji:

Glas austera!

Izlagači:

Bormax dekorateri
Centar za egzotično voće

Crunch you
Domaća radinost Borka Plavšić

Falafel, etc.
Flafi pelene
Ghrei story

Graska d.o.o.
Iris & Branimir Delicije
(Braniteljska zadruga Arka naša)

Lika Garden
Makam
Maritimo Recycling
Meow me
Mohanji Hrvatska

Norsan Adriatik
Oaza Joyful Kitchen
OPG Benkotić Božena
OPG Grivičić (Aurelia Natura)
OPG Hukavec
OPG Kalić Zvonimir (Croatcanna)
OPG Korade
OPG Kovačić
OPG Kranjčević
OPG Marijana Šantić
OPG Mlinarić
OPG Rogić
OPG Rossi
OPG Diana Romić
OPG Rosa Petalis
OPG Sinković Danijel

Slatko moje zeleno
OPG Svarog
OPG Valen
people2people
Piterija Zvrk
Prava šapa
Sana Delikatese
Sklonište za nezbrinute životinje Grada Zagreba
Dumovec
SMID
Smion
Socijalna zadruga
Humana nova
SOS cat
Spar
Thai Thai Street food
Udruga Pobjede

Udruga Sattva
Vegehop
Vindija
Zelene tehnologije (Reencle)
Zovko obrt

NOMU
fire & stone

Pomogli i:

Annapurna
Encian
ILIRIC-EKO d.o.o.
Subsonic Events

Kravlje mlijeko je dobro za tele, ali ne i za tebe!

Baš kao i ostali sisavci, krave stvaraju mlijeko za svoje male, a ne za naše šalice kave. Nijedan sisavac ne pije mlijeko druge vrste, a odrasli ga uopće ne trebaju. Mlijeko je tu samo za bebe. Da bi ljudi mogli piti kravlje mlijeko, telad se odvaja od majki. Muške teliće šalju u klaonice, dok će ženski telići postati nove krave muzare.

A zdravlje? Umjesto „čvrstih kostiju“ dobivamo kolesterol, zasićene masnoće i probavne smetnje. **Nije slučajno da zemlje s najviše konzumacije životinjskog mlijeka imaju i najviše osteoporoze.**

Biljna mlijeka (sojino, zobeno, bademovo, rižino i druga) nastaju bez patnje i bez zagađenja. A bonus? **Dolaze u raznim okusima i savršeno se slažu s kavom, pahuljicama ili kolačima.**

Posjeti web-stranicu
trazisekraljica.net skeniranjem
QR koda.

